



Inv. nr. 5/2016

MINIATURE FRA ET EKSEMPLAR AF SHARAF AL-DIN YAZDIS ZAFARNAMA (SEJRENS BOG). "FELTTOG MOD KINA EFTER TIMURS DØD I 1405"

IRAN, SHIRAZ; 1436

BLADET: 33,7 X 24,5 CM

Al-Yazdis *Zafarnama* fortæller historien om Timur Lenks (1336-1405) erobringer på tværs af Mellemøsten og Centralasien. Miniaturen stammer fra et illustreret eksemplar af *Zafarnama*, bestilt af Timurs sønnesøn, Ibrahim Sultan (1394-1436), som var guvernør i Fars-provinsen med hovedstad i Shiraz.

Miniaturen viser fortroppen for en rytterhær på vej igennem et steppelandskab. Den forreste rytter slår på trommer, den næste spiller på et blæseinstrument, og de to bagerste ryttere bærer hærens faner med gyldne standarter og farvede yak-haler.

Ifølge den omgivende tekst illustrerer miniaturen et kortvarigt forsøg på at invadere Kina efter Timurs død i 1405 under ledelse af Ibrahim Sultan, den senere mæcen for *Zafarnama*-manuskriptet. Teksten på

bagsiden af bladet beretter i en blanding af poesi og prosa om, hvordan Ibrahims følge når til Utrar i det nuværende Kazakhstan, før arvestriden om Timurs trone gør det umuligt at fortsætte mod Kina.

Miniaturen udgjorde oprindeligt venstre halvdel af en dobbeltminiature. Den højre halvdel viser en fyrstelig rytter under en udsmykket parasol.<sup>1</sup> Man har tidligere antaget, at rytteren skulle forestille Ibrahim Sultans far Shah Rukh (1377-1447). At dømme ud fra teksten er det dog mere sandsynligt, at rytteren forestiller Ibrahim Sultan som voksen, skønt han kun var 11 år gammel i 1405.

Med sin minimalistiske naturskildring og sine få, men store menneskefigurer, repræsenterer miniaturen den simplistiske og monumentale maleristil, som kendetegner flere historiske værker fra den tidlige timuridiske periode, herunder Hafiz-i Abrus verdenshistorie *Majma al-tawarikh*, som blev skrevet og illustreret i Herat omkring 1425 (se f.eks. 19/2004 og 8/2005). Fra omkring 1450 afløstes den monumentale stil dog af en mere forfinet og detaljeorienteret malestil, som levede videre i den safavidiske miniaturretradition fra det 16. århundrede (se f.eks. 30/1988).

Manuskriptet, som denne miniature stammer fra, er det ældste, bevarede eksemplar af al-Yazdis *Zafarnama*. Hvad illustrationerne angår regnes dette manuskript desuden som det fineste af de blot fire bevarede manuskripter fra Ibrahim Sultans atelier i Shiraz.

<sup>1</sup> Eleanor G. Sims: "Ibrahim-Sultan's illustrated Zafar-nameh of 839/1436" i *Islamic art*, 4, 1991, s. 194, fig. 36 og 37. Den højre halvdel af dobbeltminiaturen findes i dag på Reza Abbasi-museet i Teheran.

Publiceret i:

*Catalogue of the International exhibition of Persian art at the Royal Academy of Arts*, 3. ed., Royal Academy of Arts, London 1931, s. 238, kat.nr. 457b;

Laurence Binyon, J. V. S. Wilkinson og Basil Gray: *Persian miniature painting : including a critical and descriptive catalogue of the miniatures exhibited at Burlington House, January-March, 1931*, London 1933, s. 62, kat.nr. 31b;

Rudolf M. Riefstahl: *An exhibition of Persian and Indian miniature paintings from the collections of Demotte, Inc.*, New York 1934, s. 19, kat.nr. 20;

Phyllis Ackerman: *Guide to the exhibition of Persian art*, 2. ed., New York 1940, s. 296, Gallery X, kat.nr. 76;

Eleanor Sims: "Ibrahim-Sultan's illustrated Zafar-nameh of 839/1436" i *Islamic art*, 1991, 4, fig. 37;

Kjeld von Folsach, Joachim Meyer og Peter Wandel: *Kamp, jagt og pragt. Våben fra den islamiske verden 1500-1850*, Davids Samling, København 2021, kat.nr. 10;

